

Sissejuhatus algebra struktuuridesse

4. praktikumi ülesanded

Võred ja universaalalgebrad.

1. Tõestada, et igas võres kehtib *minimaks-võrratus* $\bigvee_{i=1}^m \bigwedge_{j=1}^n x_{ij} \leq \bigwedge_{j=1}^n \bigvee_{i=1}^m x_{ij}$.
2. Tõestada, et järjestust säilitav teisendus täielikul võrel omab *vähimat* püsi-punkti.
3. Tõestada, et täienditega modulaarne võre on suhteliste täienditega.
4. Tõestada loengukonspekti teoreemi 8.16 abil, et võre $(\mathbb{N}, \text{SÜT}, \text{VÜK})$ on distributiivne.
5. Olgu $\mathbf{A}_n = (\{0, 1, \dots, n-1\}, 1+_n)$ algebra, mille ainus unaarne tehe on defineeritud võrdusega $1+_n(x) = 1+x \pmod{n}$. Leida kõik homomorfismid algebrate $\mathbf{A}_m$ ja $\mathbf{A}_n$ vahel.
6. Tõestada, et ekvivalentsusseos ρ algebral $\mathbf{A}$ on kongruents parajasti siis, kui ρ on $\mathbf{A} \times \mathbf{A}$ alamalgebra.
7. Tõestada, et isomorfsete algebrate alamalgebrate ja kongruentside võred on samuti isomorfsed. Näidata, et vastupidine üldiselt ei kehti.
8. Tõestada, et Ω -algebrate klassi $\mathcal{K}$ vaba algebra baasiga X on ka selle klassi poolt moodustatud muutkonna $\text{Var}(\mathcal{K})$ vaba algebra baasiga X .
- 9*. Millised järgmistest arvude ringidest tavaliste liitmis- ja korrutamistehete suhtes omavad üksühest tuletatud kahekohalist tehet (st. injektiivset binaarset termfunktsiooni $R \times R \rightarrow R$): $R = \mathbb{Z}, \mathbb{Q}, \mathbb{R}$?
- 10**. Olgu V vektorruum üle korpuse K , $W_1, \dots, W_n$ selle alamruumid ja $L = \langle \{W_i \mid 1 \leq i \leq n\} \rangle$ nende poolt tekitatud alamvõre kõigi V alamruumide võres $\mathcal{A}(V)$. Tõestada, et L on distributiivne parajasti siis, kui leidub selline V baas B , et $W_i = \langle B_i \rangle$ mingi $B_i \subseteq B$ korral iga $i = 1, \dots, n$ jaoks. Näidata, et see väide ei kehti, kui alamruume W_i on lõpmata palju.